

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

PRIVREDNOG DRUŠTVA „IGMAN“ D.D. KONJIC

2022.

Broj: 01-02-09-11-4-3660-7/22

Sarajevo, septembar 2023.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA	6
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU	7
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	9
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE.....	12
5.1	Izrada i donošenje plana poslovanja	12
5.2	Izveštavanje.....	12
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	12
6.1	BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD	13
6.1.1	Prihodi	13
6.1.2	Poslovni prihodi.....	13
6.1.3	Rashodi.....	14
6.1.3.1	Poslovni rashodi.....	14
6.1.3.2	Nabavna vrijednost prodate robe.....	14
6.1.3.3	Troškovi sirovina i materijala	15
6.1.3.4	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	15
6.1.3.5	Amortizacija.....	17
6.1.3.6	Troškovi primljenih usluga	17
6.1.3.7	Ostali poslovni rashodi i troškovi.....	18
6.1.3.8	Ostali rashodi i gubici.....	18
6.1.4	Finansijski rezultat.....	18
6.2	BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA.....	19
6.2.1	Dugoročna imovina	19
6.2.1.1	Nekretnine, postrojenja i oprema	19
6.2.1.2	Nematerijalna imovina	21
6.2.1.3	Dugoročni finansijski plasmani	21
6.2.2	Kratkoročna imovina	21
6.2.2.1	Zalihe	21
6.2.2.2	Potraživanja od kupaca.....	22
6.2.2.3	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku.....	22
6.2.2.4	Potraživanja po finansijskim najmovima	23
6.2.2.5	Novac i novčani ekvivalenti.....	23
6.2.2.6	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	23
6.2.3	Kapital	23
6.2.4	Obaveze.....	24
6.2.4.1	Dugoročne obaveze	24
6.2.4.2	Kratkoročne obaveze.....	25
6.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	26
6.3	IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA.....	27
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	27
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	27
7.	NABAVKE.....	27
8.	SUDSKI SPOROVI	29
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	29
V.	PRILOZI	30
1.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	30
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA.....	30

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Privrednog društva „Igman“ d.d. Konjic (u daljnjem tekstu: Društvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja – Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31. 12. 2022. godine, Bilans uspjeha – Izveštaj o ukupnom rezultatu za period od 1. 1. 2022. do 31. 12. 2022. godine, Izveštaj o tokovima gotovine – Izveštaj o gotovinskim tokovima na dan 31. 12. 2022. godine, Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2022. godine, te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2022. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu sa ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima bavili smo se u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i ne dajemo posebno mišljenje o njima. Utvrdili smo da je sljedeća pitanje ključno pitanje revizije, koja treba objaviti u našem izvještaju.

Priznavanje prihoda

Društvo je za tekuću godinu iskazalo prihode od ugovora s kupcima u iznosu od 110.148.847 KM. Oni predstavljaju prihode osnovne djelatnosti Društva, a to su prihodi od prodaje gotovih proizvoda – municije različitih kalibara. Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se prihodi priznaju kada je vjerovatno da će ekonomske koristi priticati u Društvo i kada se koristi mogu pouzdano izmjeriti.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri razine objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Usmjerili smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Društva. Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje kroz testiranje prihoda na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se da li se prihodi priznaju u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima vezanim za priznavanje prihoda.

Naše revizijske procedure, između ostalih, uključivale su:

- testiranje potraživanja kroz provjeru konfirmacija sa kupcima Društva;
- testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem razdoblju;
- provjeru ima li evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima, u skladu sa Zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Društva za godinu završenu 31. 12. 2021. revidirao je drugi revizor – Zuko d.o.o. Sarajevo, koji je izrazio nemodifikovano mišljenje o tim finansijskim izvještajima 25. 3. 2022. godine.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;

- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Privrednog društva „Igman“ d.d. Konjic za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Društvo nije uspostavilo odjel interne revizije kao ključni element internog nadzora kojim se osigurava sistematičan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja, što nije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 4. Izvještaja);**
2. **Donacije za humanitarne, kulturne i sportske ciljeve dodijeljene su u iznosu od 1.741.446 KM i iskazane kao rashod tekućeg perioda, a ne izdvajanjem iz dobiti. Također, donacije su dodjeljivane bez odobrenja Nadzornog odbora i Skupštine. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o donacijama preduzeća u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom u FBiH (tačka 6.1.3.8 Izvještaja);**

3. Postupak uvrštavanja potencijalnih dobavljača na „Listu odabranih dobavljača“ nije proveden transparentno niti je Lista revidirana na početku kalendarske godine što je obaveza u skladu sa Procedurom za izbor i ocjenu dobavljača. Postupci nabavki vršeni su od dobavljača koji su uvršteni na Listu po ponuđenim uslovima bez provođenja pregovora o mogućim povoljnijim uslovima i cijenama. Najznačajnije nabavke Društvo je ostvarilo od povezanog lica sa sačinjene Liste, sa kojim je u 2022. godini ostvaren promet od 54.648.140 KM (tačke 6.2.4.2 i 7. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Izvršen je prijem u radni odnos na određeno vrijeme 152 zaposlenika po osnovu Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH Vlade FBiH, kojom je omogućen prijem u radni odnos na određeno radno vrijeme bez javnog oglašavanja (tačka 4. Izvještaja);**
- **Troškovi posredničkih provizija koji su iskazani u iznosu od 2.380.814 KM odnose se na usluge posredovanja u izvozu koje Društvo plaća na osnovu zaključenih ugovora o posredovanju. Utvrđeno je da je Društvo tek u julu 2023. godine donijelo interni akt kojim bi se regulisale procedure angažovanja posrednika, što je imalo za posljedicu da u revidiranoj godini u posredničkim ugovorima nisu jasno definisane obaveze posrednika, da su se neki ugovori zaključivali znatno kasnije od ugovora sklopljenih sa krajnjim kupcima i da je Društvo imalo različit pristup ugovaranju, odnosno različite iznose provizija za posredničke usluge, koje su se u revidiranoj godini kretale između 1% i 30% po zaključenom ugovoru (tačka 6.1.3.6 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u

svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. **Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 9. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić s.r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Uspostaviti i osigurati funkcionisanje odjela interne revizije u Društvu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji nisu sistematizovani i za koje ne postoji već zaključen ugovor sa dobavljačem.	6.1.3.4
3.	Dodjeljivati donacije isključivo u skladu sa Zakonom o donacijama preduzeća u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom u FBiH.	6.1.3.8
4.	Putem softverskog sistema uspostaviti podršku za utvrđivanje i praćenje ročne strukture zaliha kako bi se, na datum bilansa, mogla izvršiti procjena vrijednosti zaliha u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.	6.2.2.1
5.	Evidentirati obaveze za otpremnine, jubilarne naknade i kratkoročne beneficije zaposlenih u skladu sa zahtjevima MRS-a 19 – Primanja zaposlenih.	6.2.4.1
6.	Izveštaj o transfernim cijenama sačinjavati u skladu s odredbama Pravilnika o transfernim cijenama i razmotriti poslovni odnos sa povezanim licima u svrhu zaštite najboljeg poslovnog interesa Društva.	6.2.4.2
7.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.5
8.	Osigurati poštovanje internih akata u dijelu koji se odnosi na donošenje Plana realizacije nabavki, te vršiti redovno pregovaranje sa dobavljačima kako bi se osigurala transparentnost u procesu nabavki i efikasno trošenje sredstava.	7.

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva;
 - Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
 - Zakon o privrednim društvima;
 - Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o porezu na dobit;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o donacijama preduzeća u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom u Federaciji;
 - Zakon o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme u Federaciji Bosne i Hercegovine;
 - Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa oružja, vojne opreme i robe posebne namjene;
 - Kolektivni ugovor za metalski sektor u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Procedura za izbor i ocjenu dobavljača;
 - Procedura za upravljanje nabavkom;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Privredno društvo „Igman“ d.d. Konjic osnovano je 1950. godine. Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja i distribucija proizvoda namjenske industrije.

Privatizacija je izvršena u 2002. godini. Rješenjem Općinskog suda u Mostaru od 28. 3. 2002. godine izvršeno je usklađivanje oblika firme, osnovnog kapitala i Statuta društva sa Zakonom o privrednim preduzećima, promjena naziva Društva, osnivača, usklađivanje i izmjena djelatnosti shodno Odluci o standardnoj klasifikaciji djelatnosti, izmjena vanjskotrgovinske djelatnosti, promjena funkcije lica ovlaštenog za zastupanje i dopuna ovlaštenih lica za zastupanje. Rješenjem Komisije za vrijednosne papire broj 03-19-449/01 od 10. 1. 2002. godine Društvo je upisano u registar emitenata vrijednosnih papira. Prvobitna emisija dionica iznosila je 583.338 dionica klase „A“, nominalne vrijednosti od 12,50 KM po dionici.

Odlukom Skupštine Društva od 30. 6. 2020. godine osnovni kapital se povećava za 11.578.120 KM na teret fonda rezervi nakon čega osnovni kapital Društva iznosi 91.467.148 KM. Nominalna vrijednost dionice se povećava sa 138 KM na 158 KM. Rješenjem o izmjenama podatka Općinskog suda u Mostaru broj Tt-O-469/20 od 1. 11. 2021. godine, izvršen je upis povećanja osnovnog kapitala za iznos 11.578.120 KM povećanjem nominalne vrijednosti dionice iz Fonda rezervi sa 138 KM na 158 KM. Rješenjem o izmjenama podatka Općinskog suda u Mostaru broj Tt-O-693/21 od 10. 2. 2022. godine, izvršen je upis povećanja osnovnog kapitala za iznos 3.050.834 KM povećanjem nominalne vrijednosti dionice na teret Fonda rezervi Društva sa 158 KM na 163 KM.

Na 31. 12. 2022. godine ukupan kapital je iskazan u iznosu od 94.517.982 KM i sastoji se od 578.906 dionica nominalne vrijednosti 163,27 KM po dionici i u većinskom je vlasništvu Vlade FBiH (51,002%), Raiffeisen Bank d.d. BIH (33,18%), ZIF Bonus d.d. Sarajevo (10,27%), i ZIF MI Group (3,20%), te ostalih malih dioničara (2,35%).

Pravilnikom o radu Društva detaljno je uređena unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organizacionim dijelovima, grupe složenosti poslova i druga pitanja u vezi s organizacijom rukovođenja.

U Društvu su sistematizovana 1.643 radna mjesta, a na 31. 12. 2022. godine bilo je 1.415 zaposlenika.

Sjedište Društva je u Konjicu, Donje Polje br. 42.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od januara do jula 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Društva. Nakon izvršene revizije za 2022. godinu dato je ukupno osam preporuka.

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja.

Putem Pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U Pismu menadžmentu dato je pet preporuka, koje nisu u potpunosti implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji i ponovit će se u Izvještaju. Društvo je poduzelo aktivnosti na njihovoj implementaciji i pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH², Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela⁵.

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje zakonskih propisa.

Finansijsko upravljanje i kontrola se zasniva na upravljanju rizicima u Društvu kao kontinuiran proces u svrhu upravljanja i odlučivanja u realizaciji ciljeva organizacije. Kontrola prema Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH predstavlja aktivnosti uprave usmjerene na izbjegavanje i smanjenje rizika koji imaju negativan uticaj na ostvarenje ciljeva pri tome obuhvatajući sve finansijske i nefinansijske procese i aktivnosti u poslovanju koje se provode u svim organizacijskim jedinicama, a za koje je direktor Društva u obavezi da izradi pisane procedure.

² „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, broj 6/17

⁴ „Sl. novine FBiH“, broj 75/16

⁵ COSO je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. On definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost s važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Organizacija Društva utvrđena je Statutom iz 2018. godine koji je usvojila Skupština Društva. Statut je osnovni opći akt, kojim se uređuje: osnivanje, naziv i sjedište, međusobna prava i obaveze Društva i Osnivača, statusne promjene, predstavljanje i zastupanje, organi upravljanja i rukovođenja i kontrole poslovanja i druga pitanja u vezi s poslovanjem Društva.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva detaljno je uređena unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organizacionim dijelovima, grupe složenosti poslova i druga pitanja. Za realizaciju poslova i ciljeva poslovanja Društvo je formiralo organizacione jedinice: direkcija, proizvodnja, distribucija, opskrba, ekonomski poslovi, pravni poslovi i razvoj.

Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka.

U 2017. godini donesen je Pravilnik o zaštiti tajnih podataka, u skladu sa Statutom i Zakonom o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme. Pravilnikom o zaštiti poslovne tajne definisano je koji podaci su tajni, kao i način njihovog obilježavanja. Prema Zakonu o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme u FBiH, tajni podaci su: planovi proizvodnje naoružanja i vojne opreme i njihovo ostvarenje, programi istraživanja i razvoja naoružanja i vojne opreme, kapaciteti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, tehnološki postupak proizvodnje naoružanja i vojne opreme i konstruktivna dokumentaciji kao i uvoz i izvoz naoružanja i vojne opreme. Uvidom u Pravilnik utvrdili smo da su podaci pod oznakom „tajno“ istovjetni zahtjevima iz navedenog Zakona. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su dokumenti pravilno klasifikovani i označeni u skladu s Pravilnikom, odnosno da je oznaka stepena tajnosti ispisana na dokumentima.

Na 31. 12. 2022. godine u Društvo je bilo zaposleno 1.415 radnika, što je u odnosu na prethodnu godinu veće za 35. Planom poslovanja na kraju 2022. godine planirano je ukupno 1.450 zaposlenika. Konstatovali smo da je Društvo tokom 2022. godine izvršilo prijem 377 novih zaposlenika (svi na određeno vrijeme), dok je radni odnos u tom periodu raskinut sa 73 zaposlenika. Najveći dio zaključenih ugovora o radu odnosi se na poslove poslužilaca u proizvodnom procesu. **Konstatovali smo da je za 152 zapošljavanja primijenjena Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH, bez provođenja postupka javnog oglašavanja. Za navedena zapošljavanja putem Uredbe smo konstatovali da su izvršena u skladu sa uslovima propisanim Uredbom.**

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH u Društvo je imenovan koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Donesena je mapa poslovnih procesa koja predstavlja osnov za utvrđivanje i procjenu rizika u Društvo. Izrađena Strategija upravljanja rizicima.

Revizijom smo utvrdili da je uspostavljen i implementiran sistem finansijskog upravljanja i kontrole, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se reguliše unutrašnja kontrola.

U skladu sa članom 2. Zaključka Vlade FBiH od 4. 8. 2022. godine, Društvo je, budući da je obveznik primjene Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, bilo u obavezi izvršiti unos podataka u aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu), što je i učinilo.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁶ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁷ sačinjen je Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu.

⁶ „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

⁷ „Sl. novine FBiH“, broj 06/17

Organi upravljanja

Organi upravljanja Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Skupštinu Društva čine dioničari. Punomoćnike ispred većinskog vlasnika imenovala je Vlada FBiH. Ispred državnog kapitala punomoćnik ispred Vlade FBiH je bio Zlatan Bilanović. U 2022. godini održana je jedna sjednica na kojoj se razmatrao i usvojio: izvještaj o poslovanju sa izvještajem nezavisnog revizora za 2021. godinu, izvještaj Odbora za reviziju i Izvještaj Nadzornog odbora. Donesene su Odluke o raspodjeli dobiti za 2021. godinu, Odluka o povećanju kapitala povećanjem nominalne vrijednosti dionice i Odluka o usvajanju Statuta Društva.

Nadzorni odbor čine: predsjednik Džemail Ćibo i članovi: Ismet Sarajlić i Ahmed Ahmetlić. Imenovani su Odlukom Skupštine Društva na sjednici održanoj 30. 6 2020. godine na period od četiri godine. Nadzorni odbor je u 2022. održao sedam sjednica, u skladu s Poslovníkom o radu Nadzornog odbora kojim je definisano da se sjednice moraju održavati najmanje tromjesečno. Na sjednicama je između ostalog razmatran i usvojen Plan poslovanja Društva, Plan investicija, Plan mjera zaštite na radu, usvojen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Upravu Društva u 2022. godini su činili: direktor Đahid Muratbegović i tri izvršna direktora, i to: Asim Dželilović – direktor proizvodno-tehničkog sektora; Armin Sarajlić – direktor za marketing, finansije, pravne, kadrovske i opšte poslove i Miroslav Šain – direktor sektora za osiguranje kvaliteta. Upravu je imenovao Nadzorni odbor 20. 7. 2020. godine, na period od četiri godine.

Odbor za reviziju formiran je u skladu s članom 272. Zakona o privrednim društvima, Statutom i rješenjem Skupštine Društva na mandatni period od četiri godine, Čine ga predsjednica Indira Memidžan (od 30. 6. 2022. godine) i članovi: Naida Tucaković i Halid Kadrić (imenovani 30. 6. 2020. godine). Održane su dvije sjednice u toku 2022. godine na kojim su između ostalog razmatrani izvještaji Uprave o poslovanju Društva.

Interna revizija

U skladu sa članom 86. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i subjekti od javnog interesa dužni su uspostaviti Odjel za internu reviziju. Također, shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁸ interni revizori ovlašteni su vršiti sistematičan pregled i procjenu upravljanja rizikom i imaju obavezu procjenjivanja adekvatnost i efikasnost sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu identifikacije rizika, ocjene rizika i upravljanja rizikom.

Revizijom je konstatovano da Društvo nema sistematizovan niti uspostavljen odjel za internu reviziju. Imajući u vidu djelatnost kojom se Društvo bavi, broj zaposlenika i da se radi o subjektu od javnog interesa, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, potrebno je uspostaviti i osigurati funkcionisanje odjela interne revizije. Odjel interne revizije obavezan je u svom radu pridržavati se zakonskih propisa, pravila struke i kodeksa etike internih revizora, te internim nadzorom provjeravati jesu li poslovne transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima, da li postoji adekvatna računovodstvena dokumentacija te pružaju li finansijski izvještaji kompletne, pouzdane i vjerodostojne informacije o rezultatima finansijskih operacija i o finansijskim pozicijama.

Preporuka:

- **uspostaviti i osigurati funkcionisanje odjela interne revizije u Društvu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 101/16

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje plana poslovanja

Plan poslovanja Društva za 2022. godinu donesen je u decembru 2021. godine. Nadzorni odbor ga je usvojio 24. 12. 2021. godine. Plan sadrži kratak opis sadašnjeg stanja u Društvu i analizu prethodne godine, plan kapaciteta, plan proizvodnje, plan međunarodnog marketinga, plan radne snage, finansijski plan, plan razvoja novih proizvoda, te identifikacija najznačajnijih rizika za Društvo.

Ukupni prihodi planirani su u iznosu od 157.099.689 KM, sa rastom od 4% u odnosu na 2021. godinu, a rashodi su planirani u iznosu od 146.944.192 KM i bilježe povećanje u visini od 3% u odnosu na ostvarene iz prethodne godine.

Planirani i ostvareni pokazatelji iz finansijskog plana dati su u tabeli:

KM

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2021. god.	Plan za 2022. god.	Ostvareno u 2022. god.	Indeks (5/4)x100	Indeks(5/3)x100
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	150.463.693	157.099.689	125.393.871	79,82	83,34
II	Rashodi	142.893.379	146.944.192	121.486.923	82,68	85,02
III	Dobit prije poreza (I-II)	7.570.314	10.155.497	3.906.948	38,47	51,61

Ukupan prihod Društva ostvaren je u iznosu od 125.393.871 KM i u odnosu na plan manji je za 21,18%. Najznačajnije odstupanje ostvarenih prihoda od planiranih odnosi se na ostvarene prihode od prodaje učinaka na stranom tržištu (planirano 137.606.274 KM, a ostvareno 97.431.306 KM). Najveći razlog za pad ovih prihoda ogleda se u poremećajima na tržištu namjenske industrije u 2022. godine uzrokovanog ratom u Ukrajini, zbog čega su mnoge zemlje uvele ograničenja na transport municije, te Društvo nije moglo dobiti dozvole za promet u određenim slučajevima (prvenstveno Bugarska, Češka, Slovačka), te roba krajnjim kupcima nije isporučena u 2022. godini a proizvedena je i nalazi se u skladištu. Isporuke su vršene u 2023. godini.

Ukupni rashodi Društva iznose 121.486.923 KM, što je u odnosu na plan rashoda manje za 17,32%. Najznačajnije odstupanje ostvarenih rashoda u odnosu na plan odnosi se na smanjenje materijalnih troškova za 6.808.786 KM u odnosu na planirane u iznosu od 102.209.437 KM. Smanjenje materijalnih troškova nije pretilo smanjenje prihoda zbog povećanja cijena repromaterijala (baruta i mesinga). Prema internim aktima Društva, nije predviđena obaveza vršenja rebalansa Plana poslovanja u slučaju odstupanja od planiranih vrijednosti.

5.2 Izvještavanje

U skladu sa Statutom Društva, Uprava je obavezna podnijeti izvještaj o poslovanju Nadzornom odboru, po polugodišnjem i godišnjem obračunu s bilansom stanja, bilansom uspjeha i izvještajem revizije. Polugodišnji izvještaj je usvojen i objavljen 31. 7. 2022. godine. Društvo redovno (mjesečno i tromjesečno) izvještava resorno ministarstvo u skladu sa Zakonom o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme u FBiH i Uredbom o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH. Društvo je pripremlilo Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu u martu 2023. godine i Nadzorni odbor ga je razmatrao i usvojio na sjednici održanoj 1. 6. 2023. godine, a Skupština ga je na sjednici održanoj 30. 6. 2023. godine razmatrala, ali nije usvojila.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2022. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku, koje je direktor Društva odobrio 16. 2. 2023. godine.

Reviziju finansijskih izvještaja za 2022. godinu izvršilo je društvo Zuko d.o.o. u martu 2023. godine i dato je pozitivno mišljenje.

6.1 BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD

6.1.1 Prihodi

Ukupno ostvareni prihodi u 2022. godini iskazani su u iznosu 125.393.871 KM i za 25.069.822 KM odnosno 16,6% su manji u odnosu na ostvarene prihode u 2021. godini.

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

	1. 1.-31. 12. 2022.	1. 1.-31. 12. 2021.
PRIHODI	125.393.871	150.463.693
Prihodi iz ugovora s kupcima	110.148.847	134.261.969
Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na domaćem tržištu	12.690.936	12.325.659
Prihodi iz ugovora s nepov. str. na inostranom tržištu	97.457.911	121.936.310
Ostali prihodi i dobici	15.245.024	16.201.724

Društvo najveći dio prihoda ostvaruje iz prodaje svojih proizvoda na osnovu Pravilnika o načinu formiranja cijena proizvoda (roba) i usluga i odluka Uprave o cijenama. Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se prihodi priznaju u obračunskom razdoblju u kojem je pružena usluga, kada je vjerovatno da će ekonomske koristi priticati u Društvo i kada se koristi mogu pouzdano izmjeriti.

6.1.2 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 110.148.847 KM, a sastoje se od prihoda od prodaje učinaka na inostranom tržištu u iznosu od 97.457.911 KM, dok je na domaćem tržištu ostvareno 12.690.936 KM.

Prihodi od prodaje na inostranom tržištu iskazani su u iznosu 97.457.911 KM. Ostvareni su po osnovu prodaje proizvoda (municija i komponente za municiju) usklađenih potrebama kupaca na osnovu zaključenih ugovora, a realizacija ugovora je uglavnom sukcesivno po ispunjenju ugovornih odredbi. U 2022. godini Društvo je isporučivalo proizvode kupcima u inostranstvu a najveći su u: SAD-u, Egiptu, Češkoj Republici, Srbiji, Turskoj i Švicarskoj. Prodaja se realizuje na osnovu zaključenih ugovora, ispostavljenih narudžbi i zahtjeva kupaca. Najveći ostvareni prihodi u 2022. godini ostvaren je s ino-kupcima: K-0073 (16.493.715 KM ili 17% ukupnog prihoda), K-0181 (16.322.979 KM ili 16,7% ukupnog prihoda), K-0056 (11.631.173 KM ili 12% ukupnog prihoda), K-0163 (11.072.521 KM ili 11,4% ukupnog prihoda), K-0176 (8.395.087 KM ili 8,6% ukupnog prihoda), K-0216 (5.437.207 KM ili 5,6% ukupnog prihoda).

Prihod ostvaren na domaćem tržištu iskazan je u iznosu 12.690.936 KM i najvećim dijelom se odnosi na prodaju proizvoda za kupce: K-0026 (6.124.266 KM) i K-0201 (3.091.661 KM). Sa kupcima su potpisani ugovori i definisani svi uslovi. Fature su izdate na osnovu ugovora a plaćanja su izvršena u ugovorenim rokovima. Izvršili smo uvid u sve ugovore i izdate fature, analitičke kartice i naloge za knjiženja. Provjerili smo i bankovne izvode vezano za plaćanja.

Cijene proizvoda se formiraju na osnovu Pravilnika o načinu formiranja cijena proizvoda i usluga. Pravilnikom je definisano da se formiranje prodajne cijene vrši slobodno prema uslovima tržišta na osnovu sačinjene kalkulacije cijene koštanja gotovih proizvoda. Cijena koštanja predstavlja zbir direktnih i indirektnih troškova proizvodnje gotovih proizvoda. Prodajna cijena utvrđuje se na nivou koji je tržišno prihvatljiv, u skladu sa uslovima ponude i potražnje na regionalnom i globalnom tržištu.

U postupku formiranja prodajne cijene obavezno se uzima u obzir posljednja kalkulacija cijene koštanja. Prodajna cijena se određuje prije početka pregovora odnosno prije slanja ponude kupcu,

odnosno zainteresiranoj strani. Tokom pregovora Društvo ne može prihvatiti prodajnu cijenu koja će biti niža od cijene koštanja. Izvršen je uvid u kalkulacije prodajnih i cijena koštanja za zaključene ugovore i nije utvrđeno da su ugovorene cijene niže od cijena koštanja.

Provedenom revizijom testirali smo ugovore sa kupcima u zemlji i inostranstvu i utvrdili smo da su ugovorima utvrđene količine isporuke, pojedinačne cijene, raspored i vrijeme isporuke, način plaćanja i kvalitet proizvoda. Ugovorima je utvrđeno da će Društvo na osnovu dostavljene narudžbe kupca pristupiti procesu proizvodnje, a kupac je dužan uplatiti od 10% do 50% avansa (u skladu sa odredbama ugovora) na početku proizvodnog procesa, a ostatak će biti plaćen nakon uspješne inspekcije, a prije otpreme robe na osnovu predračuna koji ispostavlja Društvo. Uvidom u ugovore i ispostavljene fakture konstatovali smo da se poštuju odredbe sklopljenih ugovora u dijelu utvrđenih cijena, rokova i rasporeda isporuke i načina plaćanja. Na osnovu prikupljenih dokaza, priznavanje prihoda je izvršeno u skladu s računovodstvenim politikama Društva, kao i u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 15 – Prihodi od ugovora s kupcima.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 15.245.024 KM i odnose se na prihode po osnovu prodaje otpada na domaćem – kupac K-0178 (9.668.558 KM) i inostranom tržištu kupac K-0022 (4.747.887 KM) na osnovu potpisanih ugovora. **Izvršili smo uvid u potpisane ugovore i izdate fakture. Na osnovu prikupljenih dokaza utvrdili smo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu s računovodstvenim politikama Društva i zahtjevima MSFI-ja 15 – Prihodi od ugovora s kupcima.**

6.1.3 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi od 121.486.923 KM, kako slijedi: u KM

	1. 1. - 31. 12. 2022.	1. 1. - 31. 12. 2021.
RASHODI	121.486.923	142.893.379
Poslovni rashodi:	118.212.411	141.901.988
Nabavna vrijednost prodate robe	1.069.894	0
Promjene u zalihama gotovih proizvoda (neto)	(32.671.916)	13.403.945
Troškovi sirovina i materijala	93.571.329	76.404.052
Troškovi energije i goriva	1.829.322	1.551.051
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	41.836.877	36.277.847
Amortizacija	5.254.407	4.931.357
Troškovi primljenih usluga	5.713.968	7.862.428
Ostali poslovni rashodi i troškovi	1.608.530	1.471.308
Ostali rashodi i gubici	3.274.512	991.391

6.1.3.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u visini od 118.212.411 KM, a čine ih: nabavna vrijednost prodate robe, promjena u zalihama gotovih proizvoda, materijalni troškovi, troškovi energije i goriva, troškovi plaća i ostalih ličnih primanja, troškovi amortizacije, troškovi primljenih usluga i ostali poslovni rashodi i troškovi.

6.1.3.2 Nabavna vrijednost prodate robe

Nabavna vrijednost prodate robe iskazana je u iznosu od 1.069.894 KM, a odnosi se na troškove nabavke robe (sanduci, paletice i adapteri za minu 120mm) koja je prodana u tranzitu povezanom licu K-0088. Tokom poslovne godine vršene su nabavke robe od trećih lica (za sanduke: D-1110, za adaptere: D-0223 i D-0791, za paletice: D-0099), te je roba prodana povezanom licu uz zaračunatu maržu od 7,69% za sanduke, 37,07% za adaptere i 3,79% za paletice.

6.1.3.3 Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala iskazani su u iznosu od 93.571.329 KM i odnose se na utrošene sirovine i materijal (90.718.213 KM), utrošene rezervne dijelove (830.406 KM) i otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma (2.022.710 KM).

Trošak zaliha se obračunava po metodi prosječne ponderisane cijene, a sitan alat i inventar, autogume i zaštitna oprema se otpisuju 100% prilikom stavljanja u upotrebu.

6.1.3.4 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih primanja iskazani su u iznosu od 41.836.877 KM, a njihova struktura je:

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	41.836.877
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	33.670.947
Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih (topli obrok, prevoz, regres i drugo)	7.794.397
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	185.217
Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	88.650
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	97.666

Obračun plaća i naknada definisan je Pravilnikom o plaćama i drugim ličnim primanjima radnika sa zadnjim izmjenama od 12. 11. 2021. godine (u daljem tekstu: Pravilnik) i Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika za djelatnost proizvodnje i prerade metala u FBiH (u daljem tekstu: Kolektivni ugovor). Najniža neto satnica u Društvu utvrđena je u iznosu 3,50 KM prije oporezivanja. Ukupna neto plaća radnika prije oporezivanja, utvrđuje se kao zbir osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak ukoliko je on ostvaren i uvećane plaće za otežane uvjete rada, prekovremeni rad i noćni rad, te za rad na dan sedmičnog odmora, praznika ili nekog drugog dana za koji je zakonom određeno da se ne radi. Pravilnikom su utvrđeni koeficijenti u rasponu od 1,3 do 3,80. Revizijom smo obuhvatili obračun plaća za juni i novembar 2022. godine i konstatovali smo da su naknade plaće za određene kategorije složenosti radnih mjesta ugovarane u iznosima višim od propisanih Pravilnikom. Naime, za radna mjesta rukovodioca zaključeni su ugovori o radu i obračunavana je plaća sa koeficijentima koji su viši od Pravilnikom maksimalno propisanih 3,80 (od 4,20 – 4,55).

Društvo vodi urednu evidenciju o radnom vremenu radnika u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu. Društvo je također uspostavilo i sistem evidencije prisustva na radu na portirnici na ulazu u krug preduzeća putem koje se evidentira svaki ulazak na posao i izlazak (poslovni ili privatni) s posla. Radno vrijeme definisano je Odlukom o radnom vremenu i utvrđeno je od 6:30 do 15:00 sati.

Pored osnovne plaće, Pravilnikom su utvrđena prava na povećanu plaću za prekovremeni rad, noćni rad, rad na dan sedmičnog odmora i rad u dane praznika, na osnovu kojih je i vršen obračun plaća u Društvu.

Plaća direktora Društva utvrđuje se na osnovu ugovora o radu koji se zaključuje sa Nadzornim odborom i predstavlja iznos od četiri prosječne plaće isplaćene u FBiH, uvećana za minuli rad. Za izvršne direktore plaća je utvrđena u iznosu od 3,2-3,4 prosječne plaće isplaćene u FBiH, uvećane za minuli rad.

Najviša neto plaća sa porezom isplaćena u Društvu za 2022. godinu iznosila je 5.098 KM, a najniža je iznosila 792 KM.

Društvo je u ugovorima o radu za određene kategorije složenosti radnih mjesta definisalo naknade plaća u iznosima višim od propisanih, zbog čega ne možemo potvrditi da je u potpunosti poštovalo odredbe donesenih internih akata koji se odnose na obračun plaća. Društvo je, uz komentar na nacrt Izvještaja, dostavilo dokumentaciju kojom se potvrđuje da je 15. 9. 2023. godine dopunilo Pravilnik o plaćama i drugim ličnim primanjima, čime su kategorije složenosti radnih mjesta usklađene sa koeficijentima iz ugovora o radu.

Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih iskazani su u iznosu od 7.794.397 KM, a čine ih:

	u KM
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	7.794.397
Topli obrok	3.226.695
Prijevoz zaposlenika na posao i sa posla	1.624.110
Regres za godišnji odmor	776.683
Otpremnine	97.016
Nagrade radnicima	429.809
Ostale naknade radnicima (liječenje, smrt, seminari)	221.084
Naknada za pomoć stanovništvu	1.419.000

Topli obrok se, u skladu s Pravilnikom o radu, isplaćuje u visini od 1% od prosječne neto plaće isplaćene u FBiH po radnom danu, a **prevoz** se isplaćuje u visini od 50% vrijednosti vozne karte u javnom prijevozu za relaciju od sjedišta Društva do mjesta stanovanja zaposlenika, ako relacija iznosi više od tri kilometra od sjedišta Društva.

Regres za godišnji odmor zaposlenika iskazan je u iznosu od 776.683 KM. Obračun i isplata naknade za regres izvršena je na osnovu Odluke Uprave Društva od 30. 6. 2022. godine u iznosu od 540 KM po zaposlenom, odnosno 50% prosječne plaće ostvarene u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Otpremnine za odlazak u penziju iskazane su u iznosu od 97.016 KM i isplaćuju se u visini tri prosječne plaće u FBiH ili tri prosječne plate svih zaposlenih kod poslodavca iz mjeseca koji prethodi mjesecu u kojem je radnik stekao uslove za penziju, ako je to za radnika povoljnije.

Naknade za pomoć stanovništvu iskazane su u iznosu od 1.419.000 KM i odnose se na naknade isplaćene u skladu sa Uredbom o pomoći stanovništvu usljed rasta indeksa potrošačkih cijena⁹. **Članom 2. stav 2. Uredbe propisano je da će se finansijska sredstva osigurati preraspodjelom sredstava između budžetskih korisnika, kao i iz Tekuće rezerve Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. Uprava je 23. 8. 2022. donijela Odluku kojom se odobrava isplata jednokratne pomoći svim radnicima Društva, na osnovu koje je i izvršena isplata jednokratne novčane pomoći od 1.000 KM za 1.419 zaposlenika. Nadzorni odbor nije razmatrao navedenu Odluku. Prema izjavi Uprave, istaknuto je da je isplata novčane pomoći izvršena u skladu sa članom 19. Uredbe o pomoći stanovništvu usljed rasta indeksa potrošačkih cijena, kao i u skladu sa izmjenama i dopunama člana 19. Uredbe kojom je propisano da će se aktom poslodavca utvrditi posebni kriteriji za isplatu i visinu isplate jednokratne pomoći, iz čega je Društvo zaključilo da sredstva u te svrhe obezbjeđuje poslodavac, te da se Uredba ne odnosi isključivo na poslodavce koji su budžetski korisnici.**

Naknade članovima odbora i komisija iskazane su u iznosu od 88.650 KM, od čega su naknade članovima Nadzornog odbora 82.477 KM, Odbora za reviziju 5.683 KM, te punomoćnicima Vlade FBiH za rad u Skupštini 490 KM. Naknada za rad Nadzornog odbora Društva utvrđena je Zakonom o plaćama i naknadama članova organa upravljanja i drugih organa institucija FBiH. Visine naknada definisane su odlukama Društva, i to predsjedniku Nadzornog odbora dvije prosječne plaće u FBiH, predsjedniku Odbora za reviziju jedna prosječna plaća u FBiH, a članovima odbora 80% od naknade predsjednika.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 97.666 KM i čine ih u potpunosti troškovi ugovora o djelu. Društvo je u 2022. godini zaključilo 21 ugovor o djelu sa fizičkim licima za izvršenje sljedećih poslova: studija modernizacije vanjskog poligona (sa jednim licem u iznosu od 23.578 KM), organizovanje muzičkih događaja (sa četiri lica u iznosu od 22.931 KM), poslovi prevođenja (sa šest lica u iznosu od 17.167 KM), izrada alata i rezervnih dijelova (sa tri lica u iznosu od 16.962 KM), snimanje himne FK Igman Konjic (sa jednim licem u iznosu od 7.056 KM), uređenje travnjaka (sa jednim licem u iznosu od 6.879 KM), izrada promotivnog materijala (sa tri lica u iznosu od 2.234 KM) i usluge servisiranja (sa dva lica u iznosu od 858 KM).

⁹ „Sl. novine FBiH“ br. 55/22

Vežano za **ugovor o djelu za uređenje travnjaka**, konstatovali smo da je za poslove održavanja zelenih površina i drugih poslova na uređenju vanjskog prostora angažovano pravno lice Hortical d.o.o. Konjic. U skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima, ugovori o djelu zaključuju se s ciljem da se obavi posao koji je kratkotrajne prirode. Budući da se u predmetnom slučaju radilo o zaključivanju ugovora o djelu za posao koji je već ugovoren sa dobavljačem i kojeg dobavljač Hortical d.o.o. Konjic izvršava u kontinuitetu, ne možemo potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o djelu za uređenje travnjaka u bruto iznosu od 6.879 KM.

Preporuka:

- **ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji nisu sistematizovani i za koje ne postoji već zaključen ugovor sa dobavljačem.**

6.1.3.5 Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 5.254.407 KM. Obračunavaju se linearnom metodom otpisa, tokom procijenjenog vijeka trajanja imovine za svako pojedinačno sredstvo, u skladu sa usvojenim politikama Društva, što je detaljnije pojašnjeno u tački 7.2.1 Izvještaja.

6.1.3.6 Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga iskazani u iznosu od 5.713.968 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 2.672.151 KM, troškovi transportnih usluga u iznosu od 1.425.661 KM, troškovi usluga izrade i dorade učinaka u iznosu od 617.322 KM i troškovi usluga održavanja u iznosu od 549.997 KM.

Troškovi neproizvodnih usluga u najvećem dijelu se odnose na troškove posredničkih provizija koji su iskazani u iznosu od 2.380.814 KM, a odnose se na usluge posredovanja u izvozu koje Društvo plaća na osnovu zaključenih ugovora o posredovanju. U 2022. godini zaključena su **četiri ugovora o posredovanju** sa sljedećim posrednicima: Hormuz Supplies and Services LLC Oman (provizija 846.156 KM ili 29,76% od vrijednosti ugovora s krajnjim kupcem), Saan d.o.o. Istočno Sarajevo (provizija 257.327 KM ili 1,44% od vrijednosti ugovora s krajnjim kupcem), Intercontinental Partners LLC Egipat (provizija 668.832 KM ili 4,02% od vrijednosti ugovora s krajnjim kupcem) i Ashmand International Egipat (provizija 608.499 KM ili 3,66% od vrijednosti ugovora s krajnjim kupcem). Društvo vrši avansnu naplatu od krajnjeg kupca za izvršenu isporuku, a u svakom ugovoru navedeno je da se nakon izvršenog carinjenja robe za svaku parcijalnu isporuku izvezenih proizvoda Društvu ispostavlja faktura za izvršene usluge posredovanja u izvozu. Ugovorena cijena prema krajnjem kupcu, kojeg predstavlja posrednik u prodaji, predstavlja izlaznu cijenu Društva **uvećanu za troškove posredničke provizije**. **Društvo ugovorene troškove provizije priznaje u trenutku kada su ispunjeni uslovi za priznavanje prihoda od ugovora s krajnjim kupcima, bez obzira na činjenicu da li je faktura od posrednika zaprimljena ili ne, što se evidentira na računima kratkoročnih razgraničenja.**

Proces zaključivanja ugovora s posrednicima počinje kada se posrednik Društvu obrati sa upitom za određeni proizvod. **Tek nakon zaključivanja ugovora s kupcem zaključuje se ugovor sa posrednikom**. U ugovorima sa posrednicima navodi se da su oni angažovani radi „posredovanja u realizaciji ugovora sa krajnjim kupcem“. **Posebno ističemo da se ugovori sa određenim posrednicima zaključuju i do 17 mjeseci nakon zaključivanja ugovora sa krajnjim kupcima**. Kao primjer navodimo **ugovor s kupcem iz Omana i posrednikom Hormuz Supplies and Services LLC, gdje je ugovor s kupcem zaključen u julu 2020. godine, a ugovor s posrednikom zaključen u januaru 2022. godine.**

Također je konstatovano da je jedan posrednik imao punomoć od krajnjih kupaca, **dok tri nisu, te je Društvo imalo različit pristup ugovaranju odnosno različite iznose provizija za posredničke usluge, koje su se u revidiranoj godini kretale između 1 do 30% po zaključenom ugovoru.**

Društvo od krajnjeg korisnika (kupca) ne traži saglasnost za usluge posredovanja, već od posrednika jedino zahtijeva dokumentaciju kojom dokazuje da posjeduje odobrenje za obavljanje djelatnosti prometa naoružanja i vojne opreme izdatog od strane nadležnog državnog organa države u kojoj se nalazi sjedište posredničke firme.

Društvo je u toku obavljanja revizije, 11. 7. 2023. godine, donijelo interni akt kojim se regulišu procedure angažovanja posrednika, odnosno kumulativne aktivnosti koje će propisuje realizaciju ugovorenih poslova, kao i aktivnosti koje će definisati nastanak posrednikovog prava i momenat priznavanja obaveze i troška posredničke provizije.

6.1.3.7 Ostali poslovni rashodi i troškovi

Ostali poslovni rashodi i troškovi iskazani su u iznosu od 1.608.530 KM, a odnose na: troškove platnog prometa u iznosu od 386.375 KM, troškove reprezentacije u iznosu od 363.296 KM, troškove poreza, naknada, taksi i drugih dažbina na teret pravnog lica u iznosu od 267.419 KM, troškovi premija osiguranja u iznosu od 88.927 KM i troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga u iznosu od 52.363 KM.

6.1.3.8 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 2.763.966 KM, od kojih su najznačajniji: izdaci za humanitarne i kulturne namjene, sportske ciljeve i sl. u iznosu od 1.741.446 KM, ispravka vrijednosti potraživanja u iznosu od 600.000 KM i trošak dodatno utvrđenih obaveza za porez na dobit u iznosu od 302.705 KM.

U okviru izdataka za kulturne i sportske namjene (date donacije) sredstva su data sportskim kolektivima, kulturnim i humanitarnim udruženjima, te pojedincima u smislu stipendiranja i pružanja novčanih pomoći socijalno ugroženim kategorijama. Najveći pojedinačni ugovor o donaciji u ukupnom iznosu od 692.925 KM zaključen je sa FK „Igman“ Konjic. **U skladu sa Zakonom o donacijama preduzeća u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom u FBiH¹⁰ donacije se mogu dodjeljivati samo iz dobiti i takve donacije mogu biti dodijeljene samo za potrebe u oblasti sporta, kulture, socijalne pomoći i humanitarne svrhe. Također, ovim Zakonom je definisano da Nadzorni odbor i Skupština u svakoj fiskalnoj godini, na osnovu dobiti koja je prikazana u finansijskim izvještajima pripremljenim u skladu sa važećim zakonima, odlučuju o iznosu koji će se izdvojiti za donacije u toj fiskalnoj godini.**

Međutim, provedenom revizijom smo konstatovali da su donacije davane iz redovnog poslovanja, na teret rashoda tekućeg perioda, a ne iz ostvarene dobiti na osnovu Odluke o raspodjeli dobiti. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o donacijama preduzeća u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom u FBiH, budući da navedene donacije nisu razmatrali Nadzorni odbor i Skupština Društva, a rashodi nisu mogli biti iskazani u skladu sa navedenim Zakonom.

Preporuka:

- ***dodjeljivati donacije isključivo u skladu sa Zakonom o donacijama preduzeća u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom u FBiH.***

6.1.4 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2022. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat – dobit od 3.457.128 KM, dok je prethodne godine dobit iznosila 6.784.567 KM.

¹⁰ Sl. novine FBiH, br. 13/03

6.2 BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA

Struktura dugoročne imovine na datum bilansa je:

	u KM	
	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	48.412.812	48.367.865
Nekretnine, postrojenja i oprema	47.734.239	47.465.438
Dati avansi	318.095	442.200
Nematerijalna sredstva	191.186	289.706
Dugoročni finansijski plasmani	169.291	170.521

6.2.1 Dugoročna imovina

6.2.1.1 Nekretnine, postrojenja i oprema

Struktura i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi daju se u tabeli: u KM

Opis	Zemljište	Građevinski i objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pog. i kanc. namještaj	Transport. sredstva	Materijal. sredstva u pripremi	Ostala materijal. sredstva	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nabavna vrijednost								
na 1. 1. 2022.	2.247.320	80.108.892	84.757.180	955.704	1.153.326	21.362.791	13.840	190.599.053
Direktna povećanja	-	-	-	-	-	5.425.909	-	5.425.909
Prenos sa pripreme	-	-	23.355.930	774.494	123.349	(24.253.773)	-	-
Otuđenje i rashodov.	-	-	15.769	8.500	42.880	-	-	67.149
na 31. 12. 2022.	2.247.320	80.108.892	108.097.342	1.721.698	1.233.795	2.534.927	13.840	195.957.813
Neto knjigovodstvena vrijednost								
na 1. 1. 2022.	-	73.564.709	68.247.808	716.173	604.926	-	-	143.133.615
Amortizacija	-	946.577	3.950.157	104.227	154.925	-	-	5.155.886
Otuđenje i rashodov.	-	-	15.218	8.427	42.282	-	-	65.928
na 31. 12. 2022.	-	74.511.286	72.182.747	811.972	717.568	-	-	148.223.574
na 1. 1. 2021.	2.247.320	6.544.183	16.509.373	239.532	548.400	21.362.791	13.840	47.465.438
na 31. 12. 2022.	2.247.320	5.597.605	35.914.595	909.725	516.227	2.534.926	13.840	47.734.239

Zemljište je iskazano u vrijednosti od 2.247.320 KM, a odnosi se na građevinska i ostala zemljišta koje koristi Društvo.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 5.597.605 KM a čine ih upravni i administrativni objekti, proizvodni i prateći objekti skladišta i parkirališta. Smanjenje građevinskih objekata izvršeno je za iznos obračunane amortizacije od 946.577 KM.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 35.914.595 KM, a čine ih: postrojenja za proizvodnju, preradu i obradu, instrumenti i laboratorijska oprema. Iskazano povećanje u iznosu od 23.355.930 KM odnosi se na nabavku opreme i mašina za proizvodnju. Smanjenje ovih sredstava izvršeno je za iznos obračunate amortizacije od 3.950.157 KM i rashodovanje oštećene i zastarjele opreme i postrojenja (nabavne vrijednosti 15.769 KM i ispravke vrijednosti 15.218 KM).

Alati, pogonski i uredski namještaj iskazani su u iznosu 909.725 KM a čine ih: univerzalni i specijalni alati, laboratorijska oprema i uredski namještaj. Iskazano povećanje u iznosu od 774.494 KM, od kojih se najznačajniji odnose na: Alati Receiver Body A023 (124.684 KM), Alati Poklopac za AK (84.981 KM), Alati trigger Guard A020 (94.857 KM).

Smanjenje je izvršeno za iznos obračunate amortizacije od 104.227 KM i rashodovanje (nabavne vrijednosti 8.500 KM i ispravke vrijednosti 8.427 KM).

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 516.227 KM a čine ih: putnički automobili, teretna i vučna vozila (kamioni), viljuškari i ostala prevozna sredstva. Povećanje u iznosu od 123.349 KM odnosi se na nabavku viljuškara (77.000 KM) i paletara (18.350 KM). Smanjenje vrijednosti ovih sredstava odnosi se na obračunatu amortizaciju od 154.925 KM i rashodovanje otpisane opreme (nabavne vrijednosti 42.880 KM i ispravke vrijednosti 42.282 KM).

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi iskazani su u ukupnom iznosu od 2.534.926 KM i odnose se najvećim dijelom na investicione projekte započete u prethodnim godinama za čiju realizaciju nisu okončani radovi i nabavku opreme za koju nisu sačinjeni zapisnici komisije o tehničkom prijemu i stavljanju sredstava u upotrebu.

Dati avansi za nekretnine, postrojenja i opremu iskazani su u iznosu od 318.094 KM i odnosi se na date avanse za kupovinu proizvodne opreme.

Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva iskazana su u iznosu od 13.840 KM i odnose se na umjetničke slike.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa, po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije“, a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda.

U tabeli je pregled procijenjenog vijeka upotrebe i stope otpisa karakterističnih sredstava:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Građevinski objekti	20	5
Transportna sredstva	6,6	15
Proizvodna oprema	6,66 – 20	5 - 15

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava izvršena je na datum bilansa. Test umanjenja, odnosno identifikaciju postojanja indikatora umanjenja na datum bilansa izvršio je Ovlašteni procjenitelj Olja Mujagić u skladu sa zahtjevima MRS 36–Umanjenje imovine i konstatovano je da nisu identificirani indikatori umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme na 31. 12. 2022. godine.

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo raspolaže dokazima o vlasništvu nad svim nekretninama u posjedu.

Hipoteke i založno pravo

Društvo ima ograničenja u raspolaganju imovinom, po osnovu hipoteka koje su upisali Razvojna banka i Union banka. Prema dostavljenom Zemljišnoknjižnom izvatku upisane su sljedeće hipoteke na imovinu Društva i to:

- založno pravo na nekretninama i opremi vrijednosti od 17.400.067 KM i služe kao osiguranje povrata dugoročnog kredita (15.000.000 KM) kod Razvojne banke, po kojem je period otplate 72 mjeseca;
- založno pravo na nekretninama vrijednosti od 996.000 KM i služe kao osiguranje povrata dugoročnog kredita (3.000.000 KM) kod Union banke, po kojem je period otplate od 2020. do 2025. godine (60 mjeseci).

6.2.1.2 Nematerijalna imovina

Nematerijalna sredstva iskazana su u 191.186 KM odnosi se na računarske programe koji se koriste u Društvu (nabavna vrijednost 504.833 KM i ispravka vrijednosti (313.648 KM). Amortizacija nematerijalnih sredstava vrši se primjenom linearne metode otpisa tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja.

6.2.1.3 Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 169.291KM. Društvo je iskazalo udio od 168.228 KM ili 6,18% u osnovnom kapitalu Alat d.o.o. Konjic i udio od 1.062 KM ili (17 dionica) u kapitalu ALTA banke Beograd. Društvo je izvršilo mjerenje vrijednosti nadoknadivog iznosa ulaganja u skladu sa tačkom 5.2.1. MSFI 9 –Finansijski instrumenti i konstatovalo da nema osnova za umanjenje vrijednosti uloga.

6.2.2 Kratkoročna imovina

6.2.2.1 Zalihe

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

u KM

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
ZALIHE	101.230.865	69.468.183
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	40.491.813	42.860.196
Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge	18.539.072	11.860.234
Gotovi proizvodi	38.772.503	12.779.425
Dati avansi	3.427.477	1.968.328

U knjigovodstvenim evidencijama na 31. 12. 2022. godine iskazane su zalihe materijala, rezervnih dijelova, alata i sitnog inventara u iznosu od 101.230.865 KM. Povećanje ukupne vrijednosti navedenih zaliha, u odnosu na prethodnu godinu, rezultat je povećanog obima proizvodnje kao i kretanja cijena na tržištu sirovina koje se koriste u proizvodnji. Društvo ne vodi ročnu strukturu zaliha, niti je u tekućoj i prethodnim godinama vršilo procjenu njihovog nadoknadivog iznosa, što je prvenstveno rezultat nepostojećeg softverskog praćenja obračuna proizvodnje. Zbog navedenog Društvo nije u mogućnosti izvršiti procjenu neto nadoknadive vrijednosti zaliha, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.

Mjerenje troška zaliha gotovih proizvoda u Društvu vrši se metodom standardnog troška, u skladu sa tačkom 21. MRS-a 2 – Zalihe, te se one vode po planskim cijenama na osnovu Odluke o planskim cijenama koštanja gotovih proizvoda koji su planirani da se proizvode u toku 2022. godine koju je donijela Uprava Društva 30. 6. 2022. godine (do tada na snazi Odluka od 30. 6. 2021). Na kraju svakog mjeseca vrši se prenos sa proizvodnje u toku na gotove proizvode proizvedenih i prodatih proizvoda po planskim cijenama. Dva puta godišnje (po polugodišnjem i završnom računu) vrši se obračun stvarnih troškova proizvodnje i sačinjava se obračun proizvodnje svođenjem zaliha gotovih proizvoda na stvarnu cijenu koštanja preko odstupanja od planske cijene koštanja.

Konačna promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda je na kraju obračunskog perioda svedena na stvarne troškove, knjiženjem odstupanja od planske cijene koštanja. Društvo za svaku narednu godinu donosi odluku o planskim cijenama koštanja gotovih proizvoda koja će se primjenjivati u toj godini.

Izvršili smo testiranje zaliha koje su evidentirane u Društvu na osnovu faktura od dobavljača, ulaznih kalkulacija i izdatnica materijala u proizvodnju. Konstatovali smo da su zalihe iskazane u količinama i vrijednostima koje odgovaraju ulaznoj dokumentaciji, te se vode u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.

Također, testirali smo i realizaciju zaliha u kontekstu troška materijala, prilikom proizvodnje i nisu konstatovana odstupanja u evidentiranju rashoda od prodaje u odnosu na nabavnu vrijednost zaliha koje su realizovane prodajom.

Preporuka:

- **putem softverskog sistema uspostaviti podršku za utvrđivanje i praćenje ročne strukture zaliha kako bi se, na datum bilansa, mogla izvršiti procjena vrijednosti zaliha u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.**

Dati avansi iskazani su u iznosu 3.427.477 KM i odnosi se na avanse za sirovine i materijal date dobavljačima u 2022. godini:

- u inostranstvu (2.846.734 KM) od kojih su najveći dobavljači: D-0022. -1.186.782 KM, D-0837 -843.142 KM i D-1177 - 735.030 KM
- avanse u zemlji (318.095 KM) od kojih su najveći: D-0008 -241.632 KM, D-0524- 138.470 KM i D-0005 - 105.000 KM.

6.2.2.2 Potraživanja od kupaca

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća potraživanja od kupaca: **KM**

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
POTRAŽIVANJA OD KUPACA	18.500.575	19.067.177
Kupci u zemlji	806.162	742.433
Kupci u inostranstvu	17.694.413	18.324.744

Potraživanja od kupaca iznose 18.500.575 KM i obuhvataju potraživanja od kupaca u zemlji (806.162 KM) i kupaca u inostranstvu (17.694.413 KM).

Ročna struktura potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu prikazana je u sljedećoj tabeli:

Naziv	Do 30 dana	Od 30 do 90 dana	Od 90 do 180 dana	Od 180 do 360 dana	Preko 365 dana	Ukupno
Potraživanja od kupaca	11.920.805	2.013.549	2.212.130	-	2.354.090	18.500.575

Za sva potraživanja izvršena je procjena očekivanih kreditnih gubitaka, u skladu sa MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti, radi fer i tačnog iskazivanja imovine (potraživanja) i finansijskog rezultata. Izvršena je analiza dospelosti potraživanja putem tabele ročnosti i procjena neizvjesnosti naplate bez obzira na vremenski period nenaplaćenih potraživanja od dana priznavanja prihoda.

Uvidom u ročnu strukturu, potraživanja starija od godinu dana se odnose na potraživanja od kupca K-0046 (30% od ugovorene vrijednosti ugovora - 2.354.090 KM).

Ugovor sa kupcem je potpisan u 2020. godini, roba je isporučena i prema uslovima ugovora iznos je dospio na naplatu u cijelosti.

Obzirom da je procijenjeno da će navedeno potraživanje biti naplaćeno nije izvršena ispravka na teret rashoda. Društvo je poduzelo aktivnosti na naplati potraživanja u skladu sa potpisanim ugovorom i u stalnom je kontaktu sa kupcem, redovno se šalju zahtjevi za plaćanje. U skladu sa članom 27. Pravilnika o računovodstvenim politikama, Društvo je na kraju poslovne godine a prije sastavljanja finansijskih izvještaja izvršilo usaglašavanje potraživanja putem izvoda otvorenih stavki.

6.2.2.3 Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku

Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku iskazana su u iznosu od 13.442.234 KM i najvećim dijelom se odnose na: oročene depozite kod Ziraat banke d.d. Sarajevo i Vakufske banke d.d. Sarajevo (ASA banka) u iznosu 9.473.525 KM i bankovnu garanciju izdatu od Turkish Ziraat banke d.d. Sarajevo u iznosu 3.667.410 KM (2.000.0000 USD).

Sredstva su oročena na period od 12 mjeseci uz fiksnu godišnju kamatnu stopu u iznosu od 0.45%.

6.2.2.4 Potraživanja po finansijskim najmovima

Potraživanja po finansijskim najmovima iskazana su u iznosu 2.400.000 KM i odnose se na date pozajmice povezanim i drugim društvima:

- BNT – Tvornica mašina i hidraulike d.d. (1.418.942 KM);
- Zrak d.d. Sarajevo (408.855 KM)
- Tehnički remontni zavod Hadžići (385.601 KM);
- Konjictrans d.d. (66.666. KM);
- Binas d.d. (50.000 KM);
- Advokatsko društvo Adil Lozo (50.000 KM);
- CTK d.o.o. (20.000 KM).

Sve pozajmice su date na osnovu potpisanih ugovora na 12 mjeseci i bez kamate. Pozajmice su date bez kamate, a Društvo redovno vrši procjenu naplativosti i sva potraživanja po ovom osnovu koja su starija od 365 dana su utužena i isknjižena na teret rashoda.

6.2.2.5 Novac i novčani ekvivalenti

Struktura novca i novčanih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća: u KM

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
Novac i novčani ekvivalenti	9.205.481	4.550.896
Transakcijski računi – domaća valuta	3.448.855	927.111
Transakcijski računi – strana valuta	5.756.461	3.623.642
Blagajna	165	143

Društvo ima otvoren glavni transakcijski račun kod Union banke d.d. Sarajevo, a pored toga ima otvorene račune kod Razvojne banke FBiH, BBI banke d.d. Sarajevo, Turkish Ziraat banke d.d. Sarajevo i ASA banke d.d. Sarajevo. Pored toga, Društvo kod BBI banke d.d. Sarajevo, Union banke d.d. Sarajevo i Turkish Ziraat banke d.d. Sarajevo ima otvoren devizni račun za eure, kod BBI banke d.d. Sarajevo, ASA banke d.d. Sarajevo i Turkish Ziraat banke d.d. Sarajevo devizni račun za američke dolare, a kod BBI banke d.d. Sarajevo devizni račun za švicarske franke. Salda na računima kod banaka potvrđena su izvodima na 31. 12. 2022. godine.

Odlukom od 13. 4. 2022. godine utvrđen je blagajnički maksimum i uslovi i način plaćanja gotovim novcem za blagajnu Društvu. Visina blagajničkog maksimuma u Društvu iznosi 500 KM. Navedenim iznosom se popunjava glavna blagajna, a sve isplate se dokumentuju vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama koje se evidentiraju i čuvaju u rokovima utvrđenim zakonskim propisima.

6.2.2.6 Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 1.766.250 KM i najvećim dijelom se odnose na potraživanja za PDV - odbitni ulazni porez (1.695.937 KM).

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom: u KM

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
KAPITAL	127.851.027	125.389.617
Osnovni kapital	94.517.983	91.467.148
Rezerve	29.875.916	24.086.267
Neraspoređena dobit ranijih godina	-	3.051.635
Dobit izvještajne godine	3.457.128	6.784.567

Osnovni upisani kapital u poslovnim knjigama Društva iskazan je u iznosu od 94.517.983 KM i podijeljen na 578.906 običnih dionica pojedinačne vrijednosti 163,27 KM.

Vlasnička struktura upisanog kapitala je:

1. Federacija Bosne i Hercegovine - 51,0012%;
2. Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina (skrbnik) - 33,1803%;
3. ZIF „BONUS“ d.d. Sarajevo -10,2721%;
4. ZIF „MI-GROUP“ d.d. Sarajevo - 3,1957% i
5. Ostali dioničari -2,3507%.

Uvidom u aktuelni Izvod iz sudskog registra konstatovali smo da je vrijednost upisanog kapitala jednaka vrijednosti osnovnog kapitala iskazanog u finansijskim izvještajima Društva.

Statutarne i druge rezerve iskazane su 29.875.916 KM i u odnosu na prošlu godinu veće su za 5.789.649 KM. Po osnovu Odluke o raspodjeli dobiti za 2021. godinu koju je Skupština Društva donijela 30. 6. 2022. godine, ostvarena dobit za 2021. godinu u iznosu od 6.784.567 KM raspoređena na sljedeći način: fond rezervi 5.788.848 KM od čega je 3.986.037 KM predviđeno za povećanje kapitala povećanjem nominalne vrijednosti dionica i za isplatu dividendi dioničarima 995.718 KM.

Dobit izvještajne godine iznosi 3.457.128 KM. Odluku o rasporedu dobiti za 2022. godinu Skupština do okončanja revizije nije donijela.

6.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima Društva na 31. 12. 2022. iskazane su obaveze kako slijedi: u KM

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
OBAVEZE I RAZGRANIČENJA	67.391.793	46.170.393
Dugoročne obaveze	19.712.318	20.462.318
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	14.250.000	15.000.000
Rezervisanja	5.462.318	5.462.318
Kratkoročne obaveze	47.679.475	25.708.075
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	43.813.761	22.166.730
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	3.865.714	3.541.345

6.2.4.1 Dugoročne obaveze

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Dugoročne finansijske obaveze po amortizovanom trošku iskazane su u iznosu od 14.250.000 KM i odnose se na obavezu po osnovu dugoročnog kredita od Razvojne banke FBiH. Naime, Društvo je 3. 2. 2020. godine zaključilo ugovor o namjenskom kreditu u ukupnom iznosu od 15 miliona KM za finansiranje nabavke stalnih sredstava – opreme od dobavljača D-1056. Navedenim ugovorom definisan je grace period od 12 mjeseci i kamatna stopa od 2,80% godišnje. Na 1. 1. 2023. godine Društvo je izvršilo razgraničenje obaveza na kratkoročni dio u iznosu od 3 miliona KM koje dospijevaju unutar 12. mjeseci, odnosno u 2023. godini, u skladu sa zahtjevima paragrafa 56. MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

Rezervisanja

Rezervisanja su iskazana u iznosu od 5.462.318 KM. Prema Odluci Vlade FBiH broj 1042/10 od 22. 12. 2010. godine, Društvu su dodijeljena navedena novčana sredstva iz pasivnog podbilansa za pokriće neisplaćenih obaveza prema Federalnom zavodu PIO/MIO Mostar sa stanjem na dan 30. 9. 2010. godine. U skladu sa Odlukom Vlade FBiH, ova sredstva se do daljeg priznaju kao razgraničenja, dok Vlada ne utvrdi njihovu namjenu prema Društvu.

Društvo evidentira **obaveze za otpremnine, jubilarne naknade i kratkoročne beneficije zaposlenih** onda kada one dospiju. U skladu sa MRS-om 19 – Primanja zaposlenih, Društvo je obavezno na svaki datum bilansa priznati kao obavezu sadašnju vrijednost iznosa primanja, odnosno budućih beneficija koje su zaposlenici zaradili na osnovu tekućeg i minulog rada. Mjerenje obaveze treba pouzdano procijeniti primjenom aktuarskih tehnika, što Društvo nije procijenilo. **Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je Društvo postupilo u skladu s odredbama MRS-a 19 – Primanja zaposlenih, te postoji mogućnost da su rashodi i obaveze potcijenjeni. Efekte na finansijske izvještaje nismo mogli procijeniti.**

Preporuka:

- **evidentirati obaveze za otpremnine, jubilarne naknade i kratkoročne beneficije zaposlenih u skladu sa zahtjevima MRS-a 19 – Primanja zaposlenih.**

6.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Kratkoročne finansijske obaveze po amortizovanom trošku iskazane su u iznosu od 43.813.761 KM i odnose se na primljene avanse u iznosu od 26.470.682 KM, dobavljače u zemlji u iznosu od 13.181.219 KM i dobavljače u inostranstvu u iznosu od 4.161.860 KM.

U strukturi **obaveza prema dobavljačima u zemlji** najznačajnije su obaveze prema sljedećim dobavljačima: D-0913 u iznosu od 10.451.350 KM (promet 54.648.140 KM), D-0013 u iznosu od 1.274.931 KM (promet 7.563.216 KM), JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo u iznosu od 185.888 KM (promet 2.140.367 KM), D-0016 u iznosu od 164.663 KM (promet 2.852.395 KM), D-0243 u iznosu od 121.454 KM (promet 662.798 KM) i D-1225 u iznosu od 113.967 KM (promet 113.967 KM).

Najznačajniji promet ostvaren sa dobavljačem u zemlji odnosi se na dobavljača Premium plus d.o.o. Tešanj (u daljem tekstu: povezano lice) na osnovu ugovora o kupovini i prodaji proizvoda od mesinga. Aneksom ugovora od 17. 11. 2021. godine ugovorene su cijene koje se izračunavaju na osnovu prosječne cijene bakra i cinka prema izvještaju sa LME (London metal exchange) u mjesecu koji prethodi mjesecu isporuke, uvećane za trošak prerade (od 1.325 eur/t do 3.360 eur/t, u zavisnosti od vrste proizvoda) i premiju na bakar (250 eur/t) i zink (350 eur/t). Na osnovu zapisnika Porezne uprave FBiH od 27. 9. 2022. godine, konstatovano je da je pravno lice D-0913 povezano lice Društva, s obzirom na to da povezano lice skoro sav prihod ostvaruje iz poslovnog odnosa s Društvom (77% u 2020. godini i 97% u 2021. godini). Naime, u skladu s odredbama člana 6. stav 5. Pravilnika o transfernim cijenama¹¹, povezanim pravnim licima smatra se i lice za koje se utvrdi da sa poreznim obveznikom svjesno ulazi u poslovni odnos s ciljem prenosa dobiti. Budući da je Društvo prije ulaska u poslovni odnos s povezanim licem, koji je trgovac proizvodima od mesinga, iste proizvode nabavljalo isključivo od proizvođača, može se zaključiti da se radi o odnosu s ciljem prenosa dobiti, a samim tim i povezanom licu. Društvo je za 2022. godinu pripremlilo Izvještaj o transfernim cijenama (u daljem tekstu: Izvještaj) uključujući i analizu poslovnih transakcija i sa povezanim licem. Iako je Društvo nabavljalo sirovine od nepovezanog društva D-0022, nije bilo moguće izvršiti analiziranje povezanih transakcija putem metode uporedivih nekontrolisanih cijena (upoređivanja cijena od povezanog i nepovezanog lica), zbog količine nabavljenih sirovina i uslova plaćanja, te činjenice da se cijena formira na osnovu prosječne cijene metala prema londonskoj berzi metala, kao što je ranije navedeno. Zbog navedenog, odabran je metod transakcijske neto marže koji podrazumijeva upoređivanje neto profitne marže Društva sa neto profitnim maržama uporedivih preduzeća, koja se određuju na osnovu kriterija kao što su uporedivi prihod, geografska lokacija, sličnost proizvodnog asortimana i slično. Prema Izvještaju, nisu utvrđena odstupanja od tržišnog raspona neto profitnih marži, te nisu izvršene korekcije poreznog bilansa u odnosu na transferne cijene.

Uvidom u sačinjeni izvještaj o transfernim cijenama i odabrani uzorak uporedivih društava konstatovali smo da on ne sadrži reprezentativan i dovoljan uzorak na osnovu kojeg bi se bez sumnje

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 67/16

moglo utvrditi da se radi o društvima sa uporedivim neto maržama. Naime, preduzeća odabrana u uzorku ne mogu se uporediti sa Društvom jer se radi o proizvođačima sa značajno manjim godišnjim operativnim prihodom i različitim proizvodnim asortimanom. U odabranom uzorku, godišnji prihod preduzeća se kreće od 1,4 miliona do 31 milion KM, dok je Društvo samo u 2022. godini ostvarilo operativni prihod u iznosu od 110.148.847 KM. Također, prema dostupnim podacima, pet od osam uzorkovanih preduzeća ne posjeduje proizvodni asortiman kao i Društvo; tri – sačma za sportsko streljaštvo i lov, jedno – proizvodnja komponente metka, odnosno jezgra i jedno – proizvodnja oružja i avionske municije. Posebno ističemo da u uporednoj analizi nisu uključena preduzeća poput PTG d.d. Goražde i Prvi Partizan a.d. Užice, koji su uporedivi sa Društvom sa prihodima, te imaju skoro identičan proizvodni asortiman, a čije su neto marže ostvarene u iznosima od 10,86% (PTG) i 5,58% (Prvi Partizan), što je veće od ostvarene neto marže Društva u iznosu od 5,37%. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je Izveštaj o transfernim cijenama sačinjen u skladu sa Pravilnikom o transfernim cijenama, te posljedično da je poslovni odnos sa povezanim licem u skladu sa najboljim poslovnim interesom Društva.

Od iskazanih obaveza prema dobavljačima u inostranstvu u iznosu od 4.161.860 KM najveći dio se odnosi na tekuće obaveze prema dobavljačima D-0340 u iznosu od 2.112.296 KM (promet 10.142.152 KM) i D-0022 u iznosu od 1.764.102 KM (promet 4.622.049 KM).

Preporuka:

- ***Izveštaj o transfernim cijenama sačinjavati u skladu s odredbama Pravilnika o transfernim cijenama i razmotriti poslovni odnos sa povezanim licima u svrhu zaštite najboljeg poslovnog interesa Društva.***

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja

Ostale obaveze uključujući i razgraničenja iskazane su u iznosu od 3.865.714 KM i najvećim dijelom odnose se na obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih u iznosu od - 3.288.791 KM i unaprijed obračunate troškove u iznosu od 559.314 KM.

Struktura obaveza za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih je sljedeća: obaveze za neto plaće (1.709.147 KM), obaveze za doprinose (1.115.415 KM), obaveze za porez i posebne dažbine (143.555 KM), te obaveze za topli obrok (320.674 KM). Sve obaveze odnose se na decembar 2022. godine.

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Na osnovu Odluke direktora Društva od 8. 12. 2022. godine o provođenju popisa imovine i obaveza Društva, imenovane su pojedinačne komisije i centralna popisna komisija, sa zadatkom da organizuje i koordinira rad svih popisnih komisija, i na osnovu njihovih izvještaja izradi elaborat o popisu.

Prema članu 22. Zakona o računovodstvu i reviziji i članu 32. Pravilnika o računovodstvu, na kraju popisa popisna komisija sastavlja izvještaj o obavljenom popisu, utvrđuje viškove i manjkove i dostavlja ga tijelu nadležnom za razmatranje rezultata popisa za odlučivanje o popisu, najkasnije 45 dana od dana isteka poslovne godine.

Odlukom o provođenju popisa imovine i obaveza Društva definisan je rok do 15. 1. 2023. godine. Isti rok je predviđen i Uputstvom o obavljanju priprema za popis i radu popisnih komisija. Popisne komisije su ovaj rok ispoštovale.

Centralna Popisna komisija je sačinila elaborat (Izveštaj) o izvršenom popisu sredstava i obaveza i uputila ga Upravi koja ga je usvojila 6. 2. 2023. godine.

Obavezni godišnji popis prethodi izradi godišnjih finansijskih izvještaja, te ima za cilj da se utvrdi stvarno stanje imovine i obaveza i izvrši usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako bi godišnji finansijski izvještaji fer prikazivali finansijski položaj društva i bili pouzdani korisnicima.

Pravno lice dužno je da najmanje jednom godišnje sa stanjem na dan kada se završava poslovna godina izvrši popis imovine i obaveza s ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim.

Uvidom u pojedinačne Izvještaje popisnih komisija i elaborat o popisu konstatovali smo da je godišnji popis imovine i obaveza izvršen, odnosno da je utvrđeno stvarno stanje imovine i obaveza, i izvršeno usklađivanje knjigovodstvenih evidencija sa stvarnim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o računovodstvu.

6.3 IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA

U Izvještaju o gotovinskim tokovima iskazani su početno stanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata u iznosu od 4.550.896 KM i konačno stanje u iznosu od 9.205.481 KM, što za rezultat ima neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata u iznosu od 4.654.585 KM. Izvještaj o gotovinskim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2022. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljane u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao i člana 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

Preporuka:

- ***Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu u i reviziji u FBiH.***

7. NABAVKE

Društvo ne primjenjuje Zakon o javnim nabavkama pozivajući se na industrijski i komercijalni karakter djelatnosti u kojoj posluje, u skladu sa odredbama člana 4. stav 1. i člana 5. Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon). Navedeni članovi propisuju da je ugovorni odnosno sektorski organ pravno lice koje je osnovano za određenu svrhu s ciljem zadovoljavanja potreba od općeg interesa, a koje nema industrijski ili komercijalni karakter. Također, Društvo ne obavlja nijednu djelatnost navedenu u članovima od 78. do 83. Zakona o javnim nabavkama, te se zbog toga ne tretira kao ugovorni organ po članu 4. Zakona o javnim nabavkama.

Društvo je 10. 11. 2022. godine uputilo Dopis Agenciji za javne nabavke sa upitom da li je u svom poslovanju obavezno primjenjivati Zakon o javnim nabavkama pozivajući se na to da je profitno orijentisano, ima komercijalni odnosno industrijski karakter, samostalno nastupa na svjetskom tržištu i prodajne cijene proizvoda se formiraju na osnovu odnosa ponude i potražnje na svjetskom tržištu. Agencija za javne nabavke je Dopisom od 12. 11. 2022. godine dala odgovor na postavljeni upit u kojem se poziva na član 4. Zakona koji definiše tri „kategorije“ ugovornih tijela i da je potrebno da sama institucija odnosno organizacija vodi računa o tome da li potpada pod definiciju ugovornog tijela, te shodno tome primjenjuju Zakon i postupke koji su njim propisane.

Izvršen je uvid u dio dokumentacije i ispostavljene fakture za izvršene nabavke sa sljedećim dobavljačima:

- u zemlji: **Jump Logistics d.o.o. Sarajevo** (usluge špedicije u iznosu od 262.877 KM), **Eurosaj d.o.o. Konjic** (bakarisanje elemenata u iznosu od 46.507 KM), **Clima-trade d.o.o. Sarajevo** (servis klima u iznosu od 39.379 KM), **TPS d.o.o. Zenica** (zamjena vatrootpornog materijala u iznosu od 29.000 KM), **Logosoft d.o.o. Sarajevo** (usluge održavanja softvera u iznosu od 27.484 KM), **Unisgal d.o.o. Konjic** (usluge fosfatiranja u iznosu od 23.210 KM), **Interconnect d.o.o. Mostar** (usluge oglašavanja u iznosu od 20.000 KM) i **Konjictrans d.o.o. Konjic** (usluge transporta u iznosu od 27.513 KM).
- dobavljačima u inostranstvu: **Jadroagent d.d. Rijeka** (usluge međunarodnog transporta u iznosu od 249.760 KM) i **Zagrebinspekt d.o.o. Zagreb** (izrada akata o procjeni rizika ispitivanje mikroklimatskih uslova u iznosu od 50.040 KM).

Pored navedenih nabavki izvršili smo uvid i u provedene nabavke od dobavljača povezanog lica **Premium plus d.o.o. Tešanj**, sa kojim je Društvo u 2022. godini ostvarilo promet u iznosu od 54.648.140 KM. Promet sa ovim dobavljačem odnosi se na nabavku mesinga koji se koristi u proizvodnom procesu, kao jedna od najznačajnijih komponenti. Navedeni dobavljač je uvršten na Listu odobrenih dobavljača na prvom mjestu, gdje je po kriteriju cijene ocijenjen kao povoljniji od dobavljača na drugom i trećem mjestu Liste. Nije nam prezentovano da je cijena nabavke mesinga od povezanog lica niža od cijene koje su ponudila druga dva dobavljača. O navedenim transakcijama s povezanim licem detaljnije smo pisali pod tačkom 6.2.4.2 Izvještaja.

Za provođenje nabavki Društvo nije donijelo Pravilnik već je primjenjivalo dvije procedure – „Izbor i ocjena dobavljača“ i „Upravljanje nabavkom“ (u daljem tekstu: Procedure) kojima je definisan način izbora dobavljača i provođenja nabavke. **Vezano za provođenje nabavke, samo je navedeno da se na osnovu Plana realizacije nabavki, na osnovu interne narudžbe, šalje upit prema najmanje dva dobavljača sa „liste odabranih dobavljača“.** Procedurama je definisano da se odabir dobavljača vrši sa „liste odobrenih dobavljača“ koja se kreira na bazi kriterija koje određuje rukovodilac nabavke uz odobrenje Izvršnog direktora za marketing, finansije, pravne, kadrovske i opšte poslove. Prema Proceduri za izbor i ocjenu dobavljača, ova Lista se treba revidirati na početku svake kalendarske godine. Kriteriji za izbor dobavljača koje je Društvo odredilo Procedurama su: uzorak – 10 bodova, prethodne isporuke – 65 bodova, certificiran sistem kvaliteta (ISO 9001) i certificiran proizvod – 10 bodova, certificiran sistem okolinskog upravljanja (ISO 14001) – 5 bodova, sistemi upravljanja zdravljem i bezbjednošću na radu (ISO 45001) – 5 bodova, te vlastita i tuđa iskustva sa proizvodima dobavljača – 5 bodova. Dobavljač ocijenjen sa 40 bodova ili niže se ne prihvata kao dobavljač i smatra se da ne može ispuniti osnovne kriterije. Kod končane ocjene i izbora dobavljača Društvo primjenjuje sljedeće kriterije i bodovanje: kvalitet proizvoda i usluga – 20 bodova, cijena – 15 bodova, rok isporuke – 15 bodova i uslovi plaćanja – 15 bodova. **Dobavljači se potom razvrstavaju po kategorijama (A, B i C) u odnosu na zadovoljenje zadatih kriterija, koje se revidiraju na početku svake kalendarske godine.**

Revizijom provedenih nabavki u 2022. godini konstatovali smo da su dobavljači, za nabavke u koje smo izvršili uvid, uvršteni na „Listu odabranih dobavljača“ koja nije revidirana na početku kalendarske godine u skladu sa Procedurom za izbor i ocjenu dobavljača, čime se nije ispoštovao princip transparentnosti i efikasnosti utroška sredstava, budući da nisu razmatrane mogućnosti nabavki od drugih dobavljača. Postupci nabavki vršeni su od dobavljača koji su uvršteni na Listu po ponuđenim uslovima bez provođenja pregovora o mogućim povoljnijim uslovima i cijenama.

Nadalje, konstatovali smo da, iako je Procedurom o upravljanju nabavkama navedeno da se nabavka provodi na osnovu „Plana realizacije nabavki“, nije nam prezentovano da je navedeni plan donesen, zbog čega ne možemo potvrditi da su poduzete mjere za osiguranje transparentnosti i racionalnog trošenja sredstava u procesu nabavki.

Preporuka:

- *osigurati poštovanje internih akata u dijelu koji se odnosi na donošenje Plana realizacije nabavki, te vršiti redovno pregovaranje sa dobavljačima kako bi se osigurala transparentnost u procesu nabavki i efikasno trošenje sredstava.*

8. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima, protiv Društva je pokrenut sudski spor u vrijednosti od 500 KM. Društvo je pokrenulo sudski spor za naplatu potraživanja po osnovu date pozajmice od 600.000 KM.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu Društvo je 19. 9. 2023. godine dostavilo komentar sa dodatnom dokumentacijom.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi: kategorije složenosti radnih mjesta, kupaca i dobavljača, te mašina koje su nabavljene u revidiranoj godini.

Prihvatili smo i inkorporirali u Izvještaj obrazloženje vezano za usklađivanje kategorija složenosti radnih mjesta, gdje smo konstatovali da je Društvo 15. 9. 2023. godine dopunilo Pravilnik o plaćama i drugim ličnim primanjima i uskladilo ga sa Sporazumom o pravima i obavezama iz radnog odnosa sa Sindikatom.

Također, prihvaćen je komentar koji se odnosi na nenavođenje vrste nabavljene opreme i naziva kupaca i dobavljača za proizvodne komponente u revizorskom izvještaju.

Na ostale nalaze i date preporuke Društvo nije imalo komentara.

Reviziju Privrednog društva „Igman“ d.d. Konjic obavio je revizorski tim u sastavu: Alida Selimović – voditeljica tima i Mirza Šrndić – član.

Voditeljica tima

Alida Selimović s.r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić s.r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju preduzeća u većinskom
državnom vlasništvu**

Belma Mušinović s.r.

V. PRILOZI

- 1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

Igman d.d. Konjic

Naziv pravnog lica

Konjic, DONJE POLJE 42

Sjedište i adresa pravnog lica

4227234130004

Identifikacioni broj za direktne poreze

227234130004

Identifikacioni broj za indirektne poreze

Proizvodnja oružja i municije

Djelatnost

Union banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

1020080000025627

Broj računa

25.40

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

049

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
(BILANS USPJEHA)**

za period od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	BILANS USPJEHA				
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	110.148.847	134.261.969
1.	Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama (203 do 205)		202		
1.1.	Prihodi od prodaje robe		203		
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		204		
1.3.	Prihodi od pruženih usluga		205		
2.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)		206	12.690.936	12.325.659
2.1.	Prihodi od prodaje robe		207	1.155.293	0
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		208	11.436.151	12.212.833
2.3.	Prihodi od pruženih usluga		209	99.492	112.826
3.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu (211 do 213)		210	97457911	121.936.310
3.1.	Prihodi od prodaje robe		211	26.605	0
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		212	97.431.306	121.936.310
3.3.	Prihodi od pruženih usluga		213		
B.	Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	15.245.024	16.201.724
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine (216 do 229)		215		
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		216		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217		
1.3.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacionih rezervi		218		
1.4.	Neto dobiti od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219		
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		220		
1.6.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		221		
1.7.	Neto dobiti od otuđenja nematerijalne imovine		222		
1.8.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		223		
1.9.	Neto dobiti od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224		
1.10.	Neto dobiti od otuđenja biološke imovine		225		
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226		
1.12.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine		227		
1.13.	Neto dobiti od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228		
1.14.	Ostali neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		229		
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)		230		
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku		231		
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232		
2.3.	Neto dobiti od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		233		
2.4.	Neto dobiti od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234		
2.5.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		235		
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		236		
2.7.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		237		
2.8.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238		
2.9.	Neto dobiti od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		239		
2.10	Ostali neto dobiti od finansijske imovine		240		
3.	Neto otpuštanja rezervisanja		241		
4.	Neto dobiti od trgovanja derivatima		242		
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243		13.894.020
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244		
7.	Prihodi od dividendi		245		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		246		
9.	Finansijski prihodi (248+249+250)		247	637.877	2.084.763
9.1.	Prihodi od kamata		248	69.687	80.901
9.2.	Neto pozitivne kursne razlike		249	568.190	2.003.862
9.3.	Ostali finansijski prihodi		250		
10.	Ostali prihodi i dobiti		251	14.607.147	222.941
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	125.393.871	150.463.693
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	118.212.411	141.901.988
1.	Nabavna vrijednost prodane robe		254	1.069.894	0
2.	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto (+) / (-)		255	-32.671.916	13.403.945
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	93.571.329	76.404.052
4.	Troškovi energije i goriva		257	1.829.322	1.551.051
5.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (259 do 261)		258	41.836.877	36.277.847
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	33.670.947	30.573.758
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	7.979.614	5.532.270
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	186.316	171.819
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	5.254.407	4.931.357
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	5.254.407	4.931.357
6.2.	Investicijske nekretnine		264		
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265		
6.4.	Nematerijalna imovina		266		
6.5.	Biološka imovina		267		
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovu ugovora sa kupcima		268		
7.	Troškovi primljenih usluga		269	5.713.968	7.862.428
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	1.608.530	1.471.308
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		271	3.274.512	991.391
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		272	1.222	6.844
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273	1.222	6.844
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274		
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi		275		
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276		
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277		
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278		
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279		
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281		
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282		
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283		
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284		
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285		
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		286		
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)		287	1.229	56.701
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		288	1.229	56.701
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289		
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		290		
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291		
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		292		
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		293		
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		294		
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295		
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		296		
2.10	Ostali neto gubici od finansijske imovine		297		
3.	Troškovi rezervisanja, neto		298		
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299		
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300	8.528	
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301		
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302		
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303		
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)		304	499.567	92.804
9.1.	Rashodi od kamata		305	495.871	92.804
9.2.	Neto negativne kursne razlike		306		
9.3.	Ostali finansijski rashodi		307	3.696	
10.	Ostali rashodi i gubici		308	2.763.966	835.042
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	121.486.923	142.893.379
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	3.906.948	7.570.314
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311	0	0
I.	Porez na dobit (313+314)		312	449.820	785.747
1.	Tekući porez na dobit		313	449.820	785.747
2.	Odgođeni porez na dobit (315-316+317-318)		314		
2.1.	Efekat smanjenja odgođene porezne imovine		315		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
2.2.	Efekat povećanja odgođene porezne imovine		316		
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obaveza		317		
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obaveza		318		
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310-312)		319	3.457.128	6.784.567
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320	0	0
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321		
M.	Dobit (319+321)		322	3.457.128	6.784.567
N.	Gubitak (320-321)		323	0	0
	IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU				
O.	Ostali ukupni rezultat (325+331)		324		
1.	Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha (326+327+328+329-330)		325		
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		326		
1.2.	Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")		327		
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		328		
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha		329		
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		330		
2.	Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha (332+333+334+335+336+337-338)		331		
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		332		
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		333		
2.3.	Aktuarski dobici/(gubici) od planova definiranih primanja		334		
2.4.	Dobici ili gubici po osnovu preračunavanja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		335		
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		336		
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha		337		
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		338		
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		339	3.457.128	6.784.567
	Zarada po dionici				
	a) Osnovna zarada po dionici		340		
	b) Razrijeđena zarada po dionici		341		
	Dobit/(gubitak) koja pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		342	3.457.128	6.784.567
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		343		
	Ukupni rezultat koji pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		344	3.457.128	6.784.567
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		345		

Konjic, 15.02.2023.

Mjesto i datum

DŽELILOVIĆ NIKŠIĆ (ASIM) DŽENITA

Certificirani računovođa

CR-6238/5

M.P.

Đahid Muratbegović

Direktor

Igman d.d. Konjic

Naziv pravnog lica

Konjic, DONJE POLJE 42

Sjedište i adresa pravnog lica

4227234130004

Identifikacioni broj za direktne poreze

227234130004

Identifikacioni broj za indirektne poreze

Proizvodnja oružja i municije

Djelatnost

25.40

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

Union banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

049

Šifra opštine

1020080000025627

Broj računa

**IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
 (BILANS STANJA)
 na dan 31.12.2022. godine**

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA				
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	48.412.812	48.367.865
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	48.052.335	47.907.638
1.1.	Zemljište		003	2.247.320	2.247.320
1.2.	Građevinski objekti		004	5.597.606	6.544.184
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	36.824.320	16.748.903
1.4.	Transportna sredstva		006	516.227	548.400
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007	13.840	13.840
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008	2.853.022	21.804.991
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009		
2.1.	Zemljište		010		
2.2.	Građevinski objekti		011		
2.3.	Postrojenja i oprema		012		
2.4.	Nematerijalna imovina		013		
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014		
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	191.186	289.706
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016		
4.2.	Koncesije, patenti, licence i druga prava		017		
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	191.186	289.706
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020		
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021		
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022		
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023		
9.	Goodwill		024		
10.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025	169.291	170.521
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026	169.291	170.521
10.2.	Obveznice, dati krediti i ostali dužnički instrumenti		027		
11.	Finansijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028		
11.1.	Depoziti kod banaka		029		
11.2.	Dati krediti		030		
11.3.	Obveznice		031		
11.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		032		
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033		
13.	Ostala imovina i potraživanja		034		
B.	Odgođena porezna imovina		035		
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	146.830.008	123.192.145
1.	Zalihe (038 do 042)		037	101.230.865	69.468.183
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	40.491.813	42.860.196
1.2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039	18.539.072	11.860.234
1.3.	Gotovi proizvodi		040	38.772.503	12.779.425
1.4.	Roba		041		
1.5.	Dati avansi		042	3.427.477	1.968.328
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043		
3.	Ugovorna imovina		044		
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	18.500.575	19.067.177
4.1.	Kupci - povezane strane		046		
4.2.	Kupci u zemlji		047	806.162	742.433
4.3.	Kupci u inostranstvu		048	17.694.413	18.324.744
5.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049	13.442.234	22.686.898
5.1.	Depoziti kod banaka		050	13.442.234	22.686.898
5.2.	Dati krediti		051		
5.3.	Obveznice		052		
5.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		053		
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054	2.400.065	5.881.507
7.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivatni finansijski instrumenti		056		
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		057	9.205.481	4.550.896
10.	Akontacije poreza na dobit		058	284.538	377.489
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		059	1.766.250	1.159.995
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		060	195.242.820	171.560.010
E.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		061		
F.	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (060+061)		062	195.242.820	171.560.010
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)		101	94.517.983	91.467.148
1.1.	Dionički kapital		102	94.517.983	91.467.148
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		103		
1.3.	Udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću		104		
1.4.	Državni kapital		105		
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		106		
2.	Dionička premija		107		
3.	Rezerve (109+110)		108	29.875.916	24.086.267
3.1.	Statutarne rezerve		109		
3.2.	Ostale rezerve		110	29.875.916	24.086.267
4.	Revalorizacione rezerve (112+113+114)		111		
4.1.	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		112		
4.2.	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		113		
4.3.	Ostale revalorizacione rezerve		114		
5.	Dobit (116+117)		115	3.457.128	9.836.202
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda		116		3.051.635
5.2.	Dobit tekućeg perioda		117	3.457.128	6.784.567
6.	Gubitak (119+120)		118		
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda		119		
6.2.	Gubitak tekućeg perioda		120		
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		121	127.851.027	125.389.617
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		122		
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		123	127.851.027	125.389.617
	OBAVEZE				
B.	Dugoročne obaveze (125+130+131+132)		124	19.712.318	20.462.318
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		125	14.250.000	15.000.000
1.1.	Obaveze po uzetim kreditima		126	14.250.000	15.000.000

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obaveze po osnovu najmova		127		
1.3.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		128		
1.4.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		129		
2.	Odgođeni prihod		130		
3.	Rezervisanja		131	5.462.318	5.462.318
4.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		132		
C.	Odgođene porezne obaveze		133		
D.	Kratkoročne obaveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	47.679.475	25.708.075
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	43.813.761	22.166.730
1.1.	Obaveze prema dobavljačima		136	17.343.079	13.825.661
1.2.	Ugovorne obaveze		137	26.470.682	5.872.265
1.3.	Obaveze po uzetim kreditima		138		2.468.804
1.4.	Obaveze po osnovu najmova		139		
1.5.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		140		
1.6.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		141		
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		142		
3.	Derivatni finansijski instrumenti		143		
4.	Odgođeni prihod		144		
5.	Rezervisanja		145		
6.	Obaveze za porez na dobit		146	0	
7.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		147	3.865.714	3.541.345
E.	UKUPNO OBAVEZE (124+133+134)		148	67.391.793	46.170.393
F.	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (123+148)		149	195.242.820	171.560.010
G.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		150		
H.	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA (149+150)		151	195.242.820	171.560.010

Konjic, 15.02.2023.

Mjesto i datum

DŽELILOVIĆ NIKŠIĆ (ASIM) DŽENITA

Certificirani računovođa

CR-6238/5

Đahid Muratbegović

Direktor

M.P.

Igman d.d. Konjic

Naziv pravnog lica

Konjic, DONJE POLJE 42

Sjedište i adresa pravnog lica

Proizvodnja oružja i municije

Djelatnost

Union banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

1020080000025627

Broj računa

4227234130004

Identifikacioni broj za direktne poreze

227234130004

Identifikacioni broj za indirektno poreze

25.40

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

049

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)**

(Direktna metoda)

na dan 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Prilivi od kupaca		(+)	401		
1.2.	Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenima		(-)	402		
1.3.	Odlivi po osnovu plaćanja dobavljačima, po osnovu poslovnih aktivnosti		(-)	403		
1.4.	Odlivi po osnovu ostalih troškova, nastalih po osnovu poslovnih aktivnosti		(-)	404		
1.5.	Odlivi po osnovu plaćanja poreza na dobit		(-)	405		
1.6.	Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti		(+)	406		
1.7.	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti		(-)	407		
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (401 do 407)		(+) (-)	408		
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	409		
2.2.	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	410		
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina		(-)	411		
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina		(+)	412		
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine		(-)	413		
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine		(+)	414		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine		(-)	415		
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine		(+)	416		
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	417		
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	418		
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	419		
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(-)	420		
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)	421		
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	422		
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	423		
2.16.	Primljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	424		
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	425		
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	426		
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	427		
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	428		
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	429		
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	430		
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	431		
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	432		
2.25.	Primljene dividende		(+)	433		
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	434		
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(-)	435		
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	436		
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	437		
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (409 do 437)		(+) (-)	438		
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica / uplaćeni vlasnički kapital		(+)	439		
3.2.	Sticanje vlastitih dionica		(-)	440		
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	441		
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	442		
3.5.	Prilivi od uzetih kredita		(+)	443		
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	444		
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	445		
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	446		
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	447		
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata		(+)	448		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+) / (-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata		(-)	449		
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		(+)	450		
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(-)	451		
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/ (korišten) u finansijskim aktivnostima (439 do 451)		(+) (-)	452		
4.	NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+) (-)	453		
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA		(+) (-)	454		
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+) (-)	455		
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)		(+) (-)	456		

Konjic, 15.02.2023.

Mjesto i datum

DŽELILOVIĆ NIKŠIĆ (ASIM) DŽENITA

Certificirani računovođa

CR-6238/5

M.P.

Đahid Muratbegović

Direktor

Igman d.d. Konjic

Naziv pravnog lica

Konjic, DONJE POLJE 42

Sjedište i adresa pravnog lica

Proizvodnja oružja i municije

Djelatnost

Union banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

1020080000025627

Broj računa

4227234130004

Identifikacioni broj za direktne poreze

227234130004

Identifikacioni broj za indirektne poreze

25.40

Šifra djelatnosti po KDBIH 2010

049

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

Konjic

Mjesto

DŽELILOVIĆ NIKŠIĆ (ASIM) DŽENITA

Certificirani računovođa

CR-6238/5

Broj licence

Đahid Muratbegović

Direktor

15.02.2023.

Datum

061/528-727

Kontakt

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Oznaka za AOP	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA						Akumulirana neraspoređena dobit/ (nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MANJINSKIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)
		Dionički kapital - Vlasnički udjeli - Ostali vlasnički kapital	Dionička premija	Rezerve	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacijske rezerve				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Stanje na dan 31.12.2020. godine	901	79.889.028		21.253.616				19.465.421	120.608.065		
2. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	902										
3. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	903										
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2020., odnosno 01.01.2021. (901+902+903)	904	79.889.028		21.253.616				19.465.421	120.608.065		
5. Dobit/(gubitak) za period	905							6.784.567	6.784.567		
6. Ostali ukupni rezultat za period	906										
7. Ukupni rezultat (905+906)	907							6.784.567	6.784.567		
8. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	908	11.578.120		-11.578.120					0		
9. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	909										
10. Objavljene dividende	910							2.003.015	2.003.015		
11. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokrće gubitka	911			14.410.771				-14.410.771	0		
12. Ostale promjene	912										
13. Stanje na dan 31.12.2021. godine (904+907+908-909-910+911+912)	913	91.467.148		24.086.267				9.836.202	125.389.617		
14. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	914										
15. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	915										
16. Ponovo iskazano stanje na početku perioda 01.01.2021. godine (913+914+915)	916	91.467.148		24.086.267				9.836.202	125.389.617		
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917							3.457.128	3.457.128		
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918										
19. Ukupni rezultat (917+918)	919							3.457.128	3.457.128		
20. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	920	3.050.835		-3.050.835					0		
21. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	921										
22. Objavljene dividende	922			995.718				0	995.718		
23. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokrće gubitka	923			9.836.202				-9.836.202	0		
24. Ostale promjene	924										
25. Stanje na kraju perioda na dan 31.12.2022. godine (916+919+920-921-922+923+924)	925	94.517.983		29.875.916				3.457.128	127.851.027		

Datum: 19.09.2023.

Broj: 2323/2-23

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI 2580) se daje u vezi sa vašom finansijskom revizijom (Privredno društvo „IGMAN“ d.d. Konjic) za 2022. godinu, za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Izjava se daje takođe sa svrhom potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima (Privredno društvo „IGMAN“ d.d. Konjic) u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana su adekvatno računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Svi događaji nakon datuma finansijskih izvještaja i za koje Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja zahtijevaju prepravljanje ili objavljivanje bili su prepravljani ili objavljeni.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvrjeđivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava, za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.

- Nabavke roba, usluga i radova smo proveli u skladu sa internim aktima preduzeća rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv (Privredno društvo „IGMAN“ d.d. Konjic) i koje je pokrenuo (Privredno društvo „IGMAN“ d.d. Konjic) i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u Privredno društvo „IGMAN“ d.d. Konjic) za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Dali smo vam sve značajne informacije vezane za finansijske izvještaje koje zahtijevaju odredbe važećih zakonskih i drugih relevantnih propisa kojima je isto utvrđeno.
- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam indentitet subjektivih povezanih stranaka i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo vam sve informacije u vezi sa prijevaram i sumnjom da ona postoji za koje imamo saznanja i koja može uticati na instituciju, a uključuje:
 - Rukovodstvo
 - Zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli
 - Ostale, u situacijama gdje prijevara može imati materijalno značajan efekat na finansijske izvještaje.

Odgovorno lice
Direktor
Dahid Muratbegović

